ئەوەی ئەبێ بکرێ بە گەڕانکاری.. سامانی وەستا بەکر

بیری دەسەڵاتی خەڵک و چاوەڕوانی خەڵک:

دەسەڵاتی کوردی باس لەوە ئەکات کە خەون و ئاواتی دەسەڵاتداران و خەڵک یەکە، بەڵام ئەمە دوورە لە ڕاستییەوە.

دەسەڵات خەونی خۆی لە دروستکردنی ئیمبراتۆرییەتێکی ئابوری و م□□□تی ملیاردێری بنەماڵە و خێڵدا کۆکردۆتەوە، بە پێچەوانەوەشەوە شکستی هێناوە لە بەدیهێنانی خەونی هاوڵاتیان لە بەختەوەری و خۆشگوزەرانی، بەهێزی ژێرخانی ئابوری کۆمەڵگا، فراوانی ڕووبەری ئازادی، دروستکردنی سیستمێکی زانستی و کۆمەڵگەیەکی زانست پەروەر، سەربەخۆی دادگا و سیستمی دادوەری. خەونی دەسەڵاتدارەکان کۆکردنەوەی زۆرترین سامان و بەجێهێشتنی کورسی دەسەڵاتە تا نەوە دوای نەوە، لەکاتێکا خەونی خەڵک خزمەتگوزاری و مافە بەرامبەر ئەرک.

بانێکەو دوو هەوا:

هاوڵاتی ئەبینێ دەسەڵاتداران مامەڵەی ئابوری زەبەلاح و هاوبەشی ئابوریان لەگەڵ ئەوەی پێیئەڵێن داگیرکارانی کوردستان لە عەرەب و تورک و فارس هەیە و هیزی لێوەرەگرن، ئیتر ئەمیش پێی ڕەوایە داوای مووچەخوراو دواکەوتووەکەی لە بەغا بکات، سیخوڕی بۆ تورک فارس بکات.

هاوکێشەکە بەمجۆرەیە کە هاوڵاتی پرسیاری لادروست ئەبێ و ئەپرسێ؟ بۆ حیزبەکان بە پۆست، پایە، پلە، پارە، بازرگانی، بەرژەوەندی تایبەت و بنەماڵە ڕوو لە بەغا "باغی داد" بکات کوردایەتییە، ئەی بۆ نەنگی و خیانەتە بۆ هاوڵاتی بە مووچە پاشەکەوتکراو و بڕاوو نەیراوەکەی ڕوو لە هەمان باغی داد بکا، بەڵام بۆ دەسەڵاتداران شکۆو شانازی و کوردایەتی بێت؟ ئەبێ دەسەڵاتدارە خێڵەکی و بنەماڵەکان وەڵامی ئەم پرسیارەی خەڵک بەنەوە پێش ئەوەی بە خائن و دژە هەرێم تاوانباریان بکەن، بەکوردییەکەی ئەوەی ماڵی لە شووشەبێ نابێ بەرد لەماڵی خەڵک بگرێ.

کەیلەی برسی و کەیلەی تێر:

مرۆق سگی بە هاوڵاتی کورد ئەسوتێ کە دوو ڕێگای لەبەردەمایە بۆ هەڵبژاردن، یان ئەبێ کەیلەو تیربێت یان کەیلە و برسی. دەسەڵاتی خۆماڵی هاوڵاتیانی کەیلە و سەرکوێر و برسی کردووە، خۆ ئەگەر ڕووش لە بەغا بکرێ کەیلە و سەرکوێر و ژێردەستەی بێگانە ئەبن بەڵام

مووچە لەکاتی خۆیا وەرەگرن و لە برسێتی ڕزگارئەبن، دوو ڕێگاکە ئەوەیە یان ئەبێ سکی تێر و داگیرکاری هەڵبژێری یان دزوگیرفانبڕ و نیمچەسەربەخۆی.

یەکێک لەهۆکارەکانی مر□ق ب□ هەوڵدان بۆ ئازادی، تێروپڕی و خۆشگوزەرانی کۆمەڵگەیە، لەڕێی ژێرخانێکی ئابوری کە دڵنیای بە ئەمڕۆ و سبەینێ دەستەبەربکات، بەڵام کاتێک ئەگاتە بەردەرگای ئازادی برسێتی و سکهەڵگوشین ئەچنئتەوە، سەرەنجام سڵ لەئازادی و چەمکاکانیشی ئەکاتەوە، ئەمە واقیعی ئەمڕۆی مر□قی کوردە بە بەراورد بە سەدەی پێشوو، کە هەمیشە لەگەڵ هەر هەوڵێک بۆ سەرکوتکردن و سڕینەوە، ئازادی خاڵی بن□□تی و کۆکەرەوەبووە، هەرئەوەش وایکرد ئەو هەموو هەوڵە بۆ سڕینەوەی نەتەوەی کورد بێئاکام و شکستخواردوو مایەوە، بەڵام مەخابن لە ئێستایا چیتر ئازادی ئەو خاڵە بن□□تی و کۆکەرەوەیە نییە کە ئەمەش ترسناکترین شتێکە لە مێژووا نەتەوەی کورد ڕووبەڕووی بووبێتەوە.

بەری ٣٢ ساڵ حوکمڕانی خۆماڵی:

سی و دوو ساڵی حوکمڕانی هۆز و بنەماڵەی سیاسی، جۆرە مر□ق□کی دروستکردووە لەبری ئازادی بەدوای دڵنیای و پاشەڕۆژێکی □ونابگەڕێت. کارێکیان کردووە چیتر مر□قی کورد ئامادەنییە بۆ ئازادی و سەربەخۆی بچێتە جەنگەوە تاوەکو لە پێشا دڵنیانەبێت کە گەرەنتی ئابوری و دواڕۆژێکی ڕوونتر بۆ نەوەکانی دەستەبەرنەکا.

ئەوان کارێکیان کردووە کە خەڵکی بەدوای فریادڕەسێکا بگەرێ، بێگوێیانە ئەوەی کە فریادڕەس کێیە؟ ئەوان تەنها چاوڕێی هێزێکن بێت و لە دۆخە سەختە ئابوری و کۆمەڵایەتیە ڕزگاریانکات، جا ئەگەر هێزەکە ناخۆی بێت یان دەرەکی گرنگ نییە، بەڵکو ئەوەی گرنگە “کۆیلایەتیەکی سک برسی بگۆڕن بە کۆیلایەتیەکی سک تێر”، چونکوم گەشتوونەتە دووڕیانێک ئەگەر هێزەکە خۆماڵی و دزوگیرفانبڕ و تاڵانکەربێت یان داگیرکەر و بێگانەبێت، لە سی و دوو ساڵی ڕابردوو خراپترنابێت.

ئومێدی گۆڕانگاری:

لە ئێستایا ئومێدێک بەدی ناکرێ نەک بۆ گۆڕانکاری و دروست بوونی ئۆپۆزسیۆن، بەڵکو هەر خودی کایەی سیاسی ڕۆژهەڵاتی ناوین بوارێکی وای تیانییە، هێزێک دروست بێت دووربێت لە خێزان، بنەماڵە، خێڵ، ئاین، تاکسالاری.

هەر بوونیاتی ئەم ناوچەیە وایە کە حیزب و سیاسەت و ئابوری لەلایەن هۆز خێڵ و پیاوانی ئاین و بنەماڵە و خێزانەکانەوە بە حوکمی ئەو

پێگەیەی کە هەیانە قەرخئەکرێت، وەک موڵکی کەسی و خۆیی مامەڵەی پێوەئەکرێت، لە چوارچێوەیەکی تەسکا قەتیس ئەبێ و بونیادێکی کۆنزەرڤاتیفی نەگۆڕ دەست بەسەر کایەی حیزب و سیاسەت و ئابوریا ئەگرێ، گۆڕانکاریی لەچوارچێوەی بەرژەوەندی تەسکی خێڵ و خێزان و پیاوانی ئاینا نەبێ ڕوونایات، سەرەنجام کەی ئەو هێزە نوێیانەش کە دروست ئەبن لەو چوارچێوەیەیا ئەمێننەوە و پاش ماوەیەک حیزب و سیاسەت و ئابوری ئەبنەوە بە موڵکی خێڵ و خێزان، نمونەی ئەوەش ئەو حیزبانەن کە لەم ساڵانەی دواییا لە هەرێمی کوردستان دروست بوون و بەهەمان مۆدێلەکەی پارتی و یەکێتی خێزان و بنەماڵە و پیاوانی ئاینی خاوەندارێتی حیزبەکەن ئەگەرچی بەڕووکەشیش شتێکیتر بڵێن، بەکورتی فیوداڵیزم جەوهەری هێزەکانە.

هەڵەی کۆمەڵگە و ڕێگری لەگۆڕانکاری:

بە دەستنیشانکردنی هەڵە و چارەسەر، خەڵکی هەمیشە ڕێگا ئاسان و بەبەرپرسیارییەکە دیاریئەکا و هەڵەبژێرێ، ڕاستەوخۆ تەنها ئەیبەستێتەوە بە هەڵەی سیاسییەکانەوە و هۆکارە سەرەکییەکەی لەبیرئەچێ کە ئەوە زادەی خودی کۆمەڵگە خۆیەتی.
لە چەند خاڵێکا بەشێک لەو هەڵانەی کۆمەڵگە ئەیانکا، جا بەئاگا یان بە بێ ئاگا ئاماژەی پێئەیەم:
کۆمەڵگایەک کە:

- هەر بەڕاستی نەک ئامادەنییە بۆ گۆڕانکاری بەڵکو سڵیشی لێئەکاتەوە.
- تا ئەم ساتەش چاوەڕێی هێزێکی دەرەکی یان فریادڕەسێکە بێت و گۆڕانی بۆ بخوڵقێنێ.
- تا ئێستاش ئامادەنییە بە قوڵی بیربکاتەوە و لە هۆکاری گرفتەکانا ڕۆچێ.
- ئامادەنییە لایەنی کەم دەستبەرداری خورافات و شەعوەزە بێت.
- ئامادەنییە زانست بە دەستکەوتی زانستی بەکاربهێنێ، بەڵکو تەنها وەک خزمەتگوزاری لێیئەڕوانێ.
- نەک ئامادەنییە بۆ داهێنان، بەڵکو زانکۆکانیش ئامادەنین و ڕکابەرایەتی زانستی ناکەن.
- تەنها بەکاربەرە و نەک دروستکەر.
- تەنها فێری وەرگرتنە و ئامادەی بەخشین نییە.
- زۆربەی هەرە زۆری هەڵگری بیرێکبن کە پڕە لە دژایەتی زانست، ئازادی، نوێگەرایەتی و عەقڵانییەت.
- بەدەستی خۆی درگای بەڕووی گۆڕانکاری جەوهەریا داخستووە.

- ترسی لە ئەدەب، فەلسەفە، هونەر، فەرهەنگ و هەموو کایەکی مرۆڤدۆستی هەیە.
- دەستبەرداری پەروەردەی ڕەسەنی ناوخۆی ئەبێت و مناڵەکانی بەپارە ئەخاتە بەر خوێندن و پەروەردەی وڵاتانی هەرێمی داگیرکەر و دوژمن بە کورد و کوردستان.
- زۆرێک لە ڕۆشنبیرانی جاهیلبن و بڕوایان بە نادیار و خورافیات هەیە.
- ئاین و جەهالەت لێکجیانەکاتەوە.
- لە ڕۆژەکا گوێ لە بەرنامەی ڕادیۆیی بازرگانەکانی ئاین و تەماشاکەری تێڤی و سۆسیال مێدیای کەی بانگخواز و مەزهەب و ڕەوتە جیا و دژبەیەکی ئاینبازەکان بێت و سەر بە هەمووشیان بلەقێنە، تێنەگا لەوەی کە ئەوانە بازرگانی ئاینن و ئیماندارێکی خۆپەرستن نەک خواپەرست.
- زۆربەی کات باس لە کتێب بکات بەڵام ئامادە نەبێت بیخوێنێتەوە.
- گەورە و بچوکی سیاسی بێت و هیچیش لە سیاسەت تێنەگا و هەمیشە لەو بوارەیا دەڕابێت.
- نەوەکانی سەدەی ڕابردووی لە سەدەی ئێستای ئازادیخوازتر، دیموکراسیتر و مۆدێرنتر بێت.
- ئامادە نەبێت پەروەردەی ئاینی لە قوتابخانەو فێرگەکانا بگۆڕرێ بە ڕەوشتی کۆمەڵایەتی.
- ئامادە نەبێت لەبری فێرکردنی زانست، پەروەردەی دروست و تەندروستی کۆمەڵایەتی و بنەماکانی دروست کردنی کۆمەڵگەیەکی تەندروست لە قۆناغەکانی سەرەتاییا بە مناڵەکان بڵێتەوە.
- ئامادە نەبێت لەبری تاقیکردنەوە و دەرنەچاندن، بەشێوەی کردار "پراکتیک" ڕێنماییە سەرەتاییەکانی ڕەوشتی مرۆڤ و ئاژەڵدۆستی فێری مناڵەکان بکات، ترسی دەرنەچوون و شکست لەناخیانا دەربهێنێ و نەوەیەکی دە پێ لە خۆشەویستی و هاوکاریان لەبەرهەمبهێنێ لەپاڵ فێرکردن.
- لەبری چاندنی ڕق و تۆڵە لەناخیانا لەڕێی گێڕانەوەی مێژووییەک کە مناڵەکان ئامادەنین بە وەرگرتنی، وانەکانی بەختەوەری خێزانیان فێرکرێ کە ئەبێتە بناغەی کۆمەڵگەیەکی سەرکەوتوو و سەربەخۆ.

هەتا بە بوێرییەوە دەست بە گۆڕانکاری لە کۆی ئەو کایانەی سەرەوە و لە بنەما کلتوری، ڕەوشت، فیکر، جومگە و ژیرخانا نەکریت نابێ

چاوەڕوانی گۆڕانکاری بکرێت.
کەی توانرا گۆڕنکاری ڕاستەقینە و بێ لەمپەڕ لەو کایانەیا بکرێت ئەوا ئەکرێت گۆڕانکاری سیاسی بێتە کایەوە، واتا سیاسەتی زانستی و زانستی سیاسەت جێگای ململامنییی حیزبی و سیاسەتی خێڵ و خێزان بگرێتەوە.
لەبری بیری شۆڕشی چەکداری و ململانێی نائەقڵانی حیزبی درێژخایەنی پڕ لە کەت و بەند و نشێو و بێ ئەنجام، تەنها ڕێگا ئەوەیە بەم ڕێگا کورت و ئەقڵانییەیا بگەینە ئەنجام، ئەنجامێک کە زیاتر لە ٤٠٠٠ ساڵە کورد پێینەگەشتووە.

چونکە تورکی تۆرانی کورد وەک مرۆڤ نابینێ، فارسەکان کورد وەک هێزێک لە نەتەوەی فارس ئەبینن، عەقلیەتی عەرەب جا سوننە بێت یان شیعە سەر بە ئایدلۆژیای مارکسی بێت یان لیبەرالی ، ئایدۆلۆژیای ئیسلامی بیت یان نەتەوەیی ، هەمان ئەو عەقڵە بەدەوییەیە کە لە بن دەوار و ساراکان هەیبوو و دریژ بۆتەوە بۆ ئێستا ، عەقڵەکە بڕوای بە مافی بەرانبەر نیە ، بڕوای بە دەستوور و یاساکان نیە و مەنەستەتی لەوەی بەناو برایەتی و ئاینەوە لەخاک بێبەشکا.

سامانی وەستا بەکر
٢٠٢٣-٩-٢٤
سوید-ستۆکهۆڵم